

מ"ת (ירושלים) 10661-02-18 - מדינת ישראל נ' סאלם אבו עסא (עציר)

מ"ת (ירושלים) 10661-02-18 - מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד שגיא אופיר מפרקליטות מחוז ירושלים נ' סאלם אבו עסא ואח' מחוזי ירושלים
מ"ת (ירושלים) 10661-02-18
מ"ת (ירושלים) 58133-02-18
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד שגיא אופיר מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

נ ג ד

1. סאלם אבו עסא (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד ליאור חיימוביץ
2. מוסא אבו עסא (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד צבי אבנון 3.
מחמד אבו עסא (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד משה מרוז ועו"ד משה פלמור
בית המשפט המחוזי בירושלים
[28.03.2018]

כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

החלטה

1. נגד המשיבים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של ניסיון רצח לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין
התשל"ז-1977(להלן: החוק), ולמשיב 1 גם עבירות של נשיאת נשק שלא כדין וחבלה בכוונה מחמירה לפי סעיפים
144(ב) ו-329(א)(1) לחוק. זוהי בקשה לעצור את שלושת המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם.

בכתב האישום נטען כי בלילה שבין 17.10.17 לבין 18.10.17 התפתח עימות בין עלא אבו טהא לבין מספר צעירים ממשפחת אבו עסא. משיב 1 הגיע למקום ודקר את עלא בחזה בעוד אחרים מחזיקים אותו. כתוצאה מהדקירה נזקק עלא לטיפול רפואי ופונה לבית חולים. בערב יום 19.10.17 יצא עלא עם אחיו לרחוב סמוך לבית הוריו בתל שבע. למקום הגיע נאשם 1 בכתב האישום (שעניינו נדון בתיק מעצר אחר ואינו בין המשיבים בבקשה זו) ודרש לדעת מדוע משפחתו של עלא הגישה תלונה למשטרה. נאשם זה עזב את המקום ולאחר כמה דקות הגיח כשהוא נוהג במהירות ברכב, דרס את אחיו של עלא שהיה איתו, פחרי (להלן: המנוח) והוא הוטח ארצה ונפגע קלות ברגלו. במקביל הגיעו למקום אנשים נוספים וביניהם משיבים 1 ו-2 בבקשה שבפני. הם החלו ליידות אבנים ולהתעמת עם בני משפחת טהא שהיו במקום, אשר אף הם מצידם ידו אבנים לעבר התוקפים. כעבור זמן מה הגיחו מכיוון מתחם משפחת הנאשמים מספר כלי רכב שזהות נהגיהם אינה ידועה. משיב 2 נהג ברכב מסוג פורד, משיב 1 נסע ברכב מסוג מזדה 323 עם אחרים ומשיב 3 נהג ברכב מסוג מיצובישי. המשיבים וחבריהם שעטו עם כלי הרכב במהירות גדולה לעבר בני משפחת אבו טהא וקרוביהם שהתגודדו ברחוב, תוך שהם דורסים ללא הבחנה, גם ילדים וזקנים שהיו על הכביש ועל המדרכה, במטרה להביא למותו של מי מבני משפחת אבו טהא. כלי הרכב ובהם משיבים 1, 2 ו-3 פגעו בעוצמה רבה במספר אנשים מבני אבו טהא וגרמו להם פגיעות ופציעות חמורות ביותר המתוארות בכתב האישום. לאחר מכן נסוגו כלי הרכב ובהם משיבים 1, 2 ו-3 לכיוון מתחם מגוריהם.

במקביל החל ירי אקדחים לעבר משפחת אבו טהא על ידי מעורבים שזהותם אינה ידועה, וביניהם ירה משיב 1 באקדח במטרה לפגוע במי מבני אבו טהא ולחבול בו חבלה חמורה. באותו שלב הגיע נאשם 1, שכאמור אינו מבין המשיבים שבפני, לרחוב, וירה מספר רב של קליעים. כתוצאה מהירי פגע קליע בראשו של המנוח והרג אותו במקום. נאשם זה מואשם בעבירת רצח.

כתב האישום המקורי הוגש נגד נאשם 1, המואשם ברצח. יתר הנאשמים לא אותרו באותו שלב. בהמשך נעצרו משיבים 1 ו-2 בבקשה שבפני, הוגשה בקשה לתיקון כתב האישום. לאחר מכן נעצר גם משיב 3 והוגשה בקשה לתיקון כתב האישום בשנית.

2. הדיון בבקשה התמקד בעיקר בשאלת קיומן של ראיות לכאורה. אין מחלוקת על כך שקיימות סתירות ואי התאמות רבות בין ראיות התביעה, הנוגעות בין היתר לזיהויים של המשיבים כמי שנטלו חלק באירוע על שלביו השונים, ופרטי המעשים המיוחסים לכל אחד מהמשיבים. ב"כ המבקשת טען כי על אף ריבוי הפרטים הבעייתיים, יש לראות את התמונה כולה ואת הקו המקשר בין הראיות, ואלה מביאים למסקנה כי קיימות ראיות לכאורה נגד המשיבים. מאידך, ב"כ המשיבים טענו כי אין מדובר בפרכות קלות, וכי הסתירות ואי ההתאמות בין הראיות הן כה רבות ומהותיות עד שלא ניתן לקבוע כי קיימות ראיות לכאורה, ויש להורות על שחרור המשיבים בתנאים מינימליים.

ב"כ המבקשת הפנה להחלטות מעצר הדנות במצבים של ראיות חסרות, אשר נקבע שאין בהן כדי להביא לשחרורם של עצורים. ב"כ המשיבים טענו כי הנסיבות שונות מנסיבות הבקשה שבפני.

בבש"פ 6158/12, כרים חמוסא נ' מדינת ישראל (23.8.12) הואשמו העוררים בחבלה בכוונה מחמירה באירוע של קטטה המונית. נטען כי אין די במסכת הראיות "בהתחשב בכך שמרבית העדים הם בני משפחה ועל כן ברי כי תיאמו גירסאות ביניהם. כמו כן נטען לקיומם של מחדלי חקירה ולסתירה בהודעות העדים". בהחלטה נקבע כי נסיבות האירוע - קטטה המונית בה נטלו חלק מספר רב ביותר של אנשים - יוצרת קושי בלתי מבוטל הניצב לפתחם של גורמי החקירה, ושאלות מסויימות נותרו ללא מענה ברור, אולם לצד התהיות קיימת תשתית רחבה שיש בה פוטנציאל חזק דיו להרשעתה עוררים. בית המשפט אף התייחס לחלק מהראיות, הכוללות סרטון המתעד חלק מהאירוע, זיהוי של העוררים על ידי עדי ראיה, זיהויים על ידי מי שהותקף, ועוד. הערר נדחה.

בע"פ 6761/14, מדינת ישראל נ' שפיק רכאב (8.2.15), נפסק כי באירוע של אלימות רחבת היקף מלאכת בירור העובדות מורכבת מן הרגיל, אולם העובדה שעדי התביעה מסרו הודעות שחלקן היה שקרי, אין בה כדי להצביע על העדר אפשרות להרשעה, ועל בית המשפט לחלץ את אותות האמת מתוך הראיות. עוד נקבע כי בעבירות הכרוכות בהתקהלות ובקטטה תפקידו של בית המשפט הוא לבחון את הראיות ואותות האמת כדי שלא יורשע החף מפשע, אך גם לא יהא חוטא נשכר.

הפסיקה מתווה אמנם את העקרונות הכלליים, אולם היא מותירה את המחלוקת באשר להערכת הראיות בנוגע לכל אחד מהמשיבים שבפני.

ועתה לבחינת הראיות עצמן:

3. אירוע הדקירה - משיב 1:

למשיב 1 מיוחסת מעורבות בשני חלקים של האירוע, בשלב הראשון מעורבות באירוע הדקירה, ולאחר מכן מעורבות בדריסה ובירי. הנפגע באירוע, העד שלא אבו טאהא מסר בהודעתו מיום 19.10.17 שורה 86 כי סאלם אבו עסא דקר אותו שלשום. לאחר מכן אמר כי ראה את סאלם יושב יחד עם מחמד ברכב בצבע כסף בזמן הדריסה (שורה 88). בהמשך ההודעה מסר העד תיאור מפורט של אירוע הדקירה, ובשורה 98 חזר פעם נוספת על כך שסאלם הוא שדקר אותו. חיזוק לעניין זה ניתן למצוא בהודעתו של מומן אבו טהא מיום 18.10.17, שורה 16. העד תיאר כי יום למחרת הדקירה שמע את סאלם אומר לפחרי (אשר נרצח מאוחר יותר) במהלך ויכוח כי הוא דקר את אחיו של פחרי. העד שלא אבו טאהא הוא המתלונן בחלק זה של האירוע. מדבריו עולה כי משיב 1 מוכר לו והוא ידע לזהותו בשמו המלא. העד ראה את משיב 1, על פי תיאורו, בזמן ביצוע העבירה ממש, כך שכל שניתן להעריך מדובר בעדות בעלת משקל ממשי. בטיעוני ב"כ משיב 1 אין תשובה ישירה לחלק זה של האירוע. אני סבורה, איפוא, כי קיימות ראיות לכאורה נגד משיב 1 בנוגע לאירוע הדקירה.

4. אירועי הדריסה והירי - כל המשיבים:

אפרט להלן חלק מן העדויות המרכזיות נגד המשיבים. ההתייחסות לעדים תהיה על פי שמותיהם, כפי שתוארו על ידי העדים:

העד שלא אבו טאהא מסר בהודעה מיום 19.10.17 כי בין הרכבים הדורסים ראה במיצובישי כסוף את מחמד אחיו של יוסף אבו עסא (שורות 51, 52). העד הוסיף כי ראה את סאלם בזמן הדריסה, יושב עם מחמד ברכב בצבע כסף (שורה 88), וכי מוסא החזיק אבנים ביד אחת וסכין ביד השניה (שורה 80 ואילך). מואמן אבו טהא מסר בהודעה מיום 18.10.17 שורה 20 ואילך כי ראה רכב בצבע כסף שבו נהג מחמד אבו עיסא נכנס בקבוצה של אנשים שעמדו על המדרכה, רכב נוסף שבו נהג אחיו של מחמד, מוסא אבו עיסא, דרס את אחיו של העד ואנשים נוספים, ולפני כן ראה את סאלם חאתם אבו עיסא יורה באקדח שחור לכיוון האנשים. יוסף אבו טהא מסר בהודעה מיום 19.10.17, שורה 34 ואילך, כי ראה את סאלם חאתם אבו עסא יושב על יד הנהג באחד הרכבים שדרסו, לא זכור לו איזה מהם, וכן תיאר בין המעורבים שהלכו ברגל את האחים מחמד ומוסא, ובהמשך ההודעה בשורה 69 ואילך השיב כי סאלם היה מעורב בפעם הראשונה כשהיה עם יוסף, ברכב דורס, ולאחר מכן עם ה"חברה", שהלכו ברגל ממקום הירי והיו זורקים אבנים. העד אברהים אבו טאהא מסר בהודעה מיום 19.10.17 שורה 16, 17 כי ראה משתתפים בקטטה אחים בני פתחיה וסאלם אבו עסא. שמות האחים: מחמד, מוסא ויוסף. בהמשך בשורה 24 הוסיף שראה באותה קטטה גם את סאלם (שלגביו ידע מעדות שמיעה כי הוא שדקר את עלא)

אמיר אבו טאהא מסר בהודעה מיום 22.10.17 שורה 10 ואילך כי ראה רכב מסוג פורד בו נהג מוסא אבו עסא המוכר לו אשר דרס את מוסטפה. הוא עצמו נדרס על ידי מאזדה לאנטיס נהוגה על ידי מחמד אבו עיסא אחיו של מוסא (שורה 25 ואילך).

5. משיב 1 - סאלם: מהאמור לעיל עולה כי העד אבו טאהא עלא העיד כי ראה את משיב 1 בזמן הדריסה ברכב כסוף עם משיב 3. מומן אבו טאהא מסר כי ראה אותו יורה באקדח שחור לכיוון אנשים. יוסף אבו טהא העיד כי ראה אותו יושב על ידי הנהג באחד מכלי הרכב הדורסים. אברהים אבו טאהא מסר כי ראה אותו נוטל חלק בקטטה.

ב"כ משיב 1 פירט סתירות וקשיים שונים בראיות המתייחסות למעורבותו של משיב 1 בחלק השני של האירוע, בעניין הדריסה והירי. אולם לנוכח קיומן של ראיות טובות לעניין הדקירה, וכן קיומן של ראיות, גם אם ברמה נמוכה יותר, למעורבות בדריסה ובירי, אני סבורה שקיימת עילת מעצר של מסוכנות, בגין עבירת הדקירה שבוצעה תוך שימוש בנשק קר, וזאת גם אם הראיות לחלק השני של האירוע אינן מוצקות.

6. משיב 2 - מוסא: העד מאומן מסר שראה את המשיב דורס אנשים בהתקהלות. העד אמיר אבו טאהא אף הוא זיהה אותו כמי שדרס את מוסטפה. אברהים ועלא הזכירו אותו כמעורב בקטטה. גם ע"פ טענת המבקשת, קיים קושי במיקוד את מי דרס משיב זה.

ב"כ משיב 2 התייחס לשורה של ראיות אשר לדבריו מתארות עובדות אחרות: הוא טען כי העד מוסטפה שעל פי הנטען נדרס ע"י משיב 2 תיאר את הרכב הדורס כלבן, בעוד צבעו של רכב המשיב הוא אפור, וקיימת אי התאמה גם בנוגע לסוג הרכב - מיצובישי או פורד. בנוסף הפנה לסתירות בגירסאות העדים. כך, לדוגמא, העד מאומן אבו טאה טען בהודעה מיום 18.10.17 כי מוסא דרס את אחיו לואי ואת טאלב, ובהמשך ההודעה תיאר כי ראה את אחיו ולא תיאר שראה מי פגע בו. בשחזור שערך אותו עד ביום 23.10.17 מסר בעמ' 6 כי לא ראה מי פגע בטאלב. לגבי העד אברהים אבו טאה טען כי בתמליל שיחה מיום 18.10.17 טען מחד כי הוא מכיר היטב את משיבים 2 ו-3, יותר משהוא מכיר את בני משפחתו, ומאידך לא ידע מי מהאחים נהג ברכב הדורס. בנוסף טען כי מדברי העד שהתייחס לדברי אנשים אחרים עולה שקיים תיאום עדויות. טענות נוספות הועלו לגבי עדותו של אמיר אבו טאה, בין היתר לגבי תיאור שמסר בהודעה מיום 22.10.17 על הפגיעה בדודו מוסטפה על ידי רכב הפורד של מוסא, בעוד מוסטפה מסר כאמור כי נפגע על ידי רכב לבן. הוא סיכם כי העדים השונים מסרו תיאורים שונים בשאלה כמה אנשים נדרסו על ידי הפורד, מי נדרס על ידו, וכן נמסרו תיאורים שונים של כלי הרכב המעורבים.

7. משיב 3 - מחמד: העד מואמן העיד כי ראה משיב זה נוהג ברכב בצבע כסף ונכנס בקבוצת אנשים. גם על אבו טאה מסר כי ראה אותו בין הדורסים, במיצובישי כסוף. אמיר אבו טאה ראה את המשיב נוהג במאזדה לאנטיס. על פי המבקשת, מיקום הפגיעה ע"י משיב זה אינו אחיד על פי העדויות השונות, זהות הנפגעים אינה ברורה ולא ברור אם היה לבד ברכב.

ב"כ משיב 3 טען כי חלק ניכר מהעדים לאירוע לא נחקרו כלל, ומבין הנחקרים רבים העידו רק שלושה לגבי משיב 3. בנוגע לראיות, ב"כ משיב 3 טען בבית המשפט וכן הגיש טיעונים כתובים. בטיעונו בכתב הפנה ב"כ משיב 3 ל-3 הודעות שמסר על אבו טאה, בהן מסר שראה את המשיב עם סאלם ברכב מיצובישי בצבע כסף. אולם בעוד הוא מסר שמחמד דרס אנשים על המדרכה, אחרים מסרו שפגע באנשים על הכביש, וכן עם העובדה שאחרים מסרו שהמשיב היה לבד ברכב. העד מחמד אבן עטא תיאר את מעורבותו של המשיב בדריסה וגם בירי. ב"כ המשיב התייחס לכך שבאחת ההודעות טען העד כי לאחר שהמשיב דרס הוא השאיר את הרכב במקום אחר ואז חזר וביצע את הירי, ובהודעה אחרת העיד כי ירה כשהרכב על ידו. בהודעתו השלישית מיום 21.2.18 מסר העד כי מחמד היה לבדו ברכב (בניגוד לעדות עלא). לגבי עדותו של מאומן אבו טאה ציין הסניגור כי העד מסר בעדות אחת שמשיב 3 דרס אנשים העמדו על המדרכה, ובעדות שניה אנשים שהיו על הכביש. לסיכום טען ב"כ משיב 3 כי לא יתכן ששלושה אנשים יראו את אותו אדם, כאשר אחד יראה אותו לבד, אחר יראה אותו עם אדם נוסף והשלישי יראה את האדם הנוסף בנפרד יורה על כולם ולא דורס. אחד יראה אותו יורה בסיום הדריסה ושניים יראו אותו נמלט לאחר הדריסה. שניים יראו רק את רכב במיצובישי והשלישי יראה את משיבים 2 ו-3 בשני כלי רכב נפרדים, דורסים אותם במקביל.

ב"כ משיב 3 התייחס גם לכך שבבדיקה פורנזית יממה לאחר האירוע לא נמצא כל ממצא. בנוסף ריכז מהודעותיהם של העדים שנחקרו התייחסות לתיאורי כלי הרכב המעורבים מהאירוע, מהם עולות אי התאמות הן בתיאור פרטי האירוע הן בכלי הרכב המעורבים. הוא ציין עוד כי למשיב אליבי לפיו שהה בבית קפה רחוק מהשכונה, כי העדים הם בני המשפחה המסוכסכת ואינם אובייקטיביים וכי האירוע ארע בשעת ערב חשוכה

8. לסיכום נושא הראיות לחלק השני של האירוע - הדריסה והירי - אני סבורה שמהעדויות השונות עולה קו ברור לפיו משיבים 2 ו-3 היו מעורבים באירוע הדריסה. לגבי משיב 3 קיימות גם ראיות, אם כי ברמה נמוכה יותר, לירי מאקדח במהלך האירוע. אין ספק שקיימות אי התאמות רבות בין העדויות השונות, ביניהן סתירות הנוגעות לפרטים מהותיים כגון מספר האנשים שנמצאו ברכב, זהות הנהגים, תיאורי כלי הרכב המעורבים ועוד. בנוסף, קיים חשש מסויים להטיה או לנסיון הפרזה מצד העדים, בשל היריבות בין הקבוצות המעורבות בקטטה. עם זאת, בהתחשב במורכבות האירוע, המספר הגדול של המעורבים, בעובדה שמדובר באירוע בלתי צפוי, מרגש ומהיר ובמגבלות יכולת התפיסה וההתרשמות האנושית, קיומן של סתירות מסוימות הוא צפוי ובלתי נמנע. לאחר שעיינתי בחומר אני סבורה שהסתירות אכן קיימות אולם הן אינן כה בוטות כטענת הסניגורים, ולא ניתן להתעלם גם מהקווים הכלליים הדומים של האירוע, ומהעובדה שהעדים שנכחו במקום תיארו אירוע דריסה שבוצע על ידי בלימה והאצה של כלי הרכב. כמו כן חזרו על עצמם ברבות מהעדויות תיאורים של רכב מסוג פורד, מאזדה ומיצובישי.

אני סבורה, איפוא, שקיימות ראיות לכאורה נגד משיבים 2 ו-3, אולם ברמה נמוכה עד כדי גבולית, ובנסיבות אלו יש מקום לבחון חלופת מעצר על אף חומרת העבירות.

9. באשר לעילת מעצר, נראה כי אין ספק באשר לקיומה של עילה, לנוכח חומרת העבירות, תוצאותיהן הקשות, השימוש בנשק קר (סכין באירוע הדקירה ע"י משיב 1, רכב באירוע הדריסה, נשק חם באירוע הירי שלגביו קבעתי כי קיימות ראיות נגד משיב 3, אם כי ברמה נמוכה). גם העובדה שמדובר בסכסוך דמים בין שתי משפחות המתגוררות בסמיכות מקימה מסוכנות, למעורבים ואף לבלתי מעורבים תמימים העלולים להיפגע באקראי (ראו בש"פ 1064/10, מדינת ישראל נ' עלא (כאמל) אבו רומי (3.3.10)).

למשיבים 1 ו-3 אין הרשעות קודמות. למשיב 2 הרשעות בעבירות רכוש.

בבקשות המעצר שהוגשו נגד המשיבים נטען כי קיים חשש לשיבוש הליכי משט ונסיון להתחמק מהדין. הצדדים לא טענו ולא הרחיבו בנושא זה, אולם הובהר כי הגשת בקשות המעצר זמן לא קצר לאחר האירוע ולאחר מעצרו של נאשם 1 נובעת מכך שהמשיבים שבפני אותרו ונעצרו רק לאחרונה.

אני מביאה בחשבון גם את ההחלטה שניתנה בעניינו של נאשם 1 בכתב האישום, שהואשם ברצח, אשר אינו נדון בבקשה שבפני, אשר הופנה לשירות המבחן לבדיקת חלופת מעצר. אמנם הקביעות לגבי קיומן של ראיות מתייחסות לכל אחד מהמעורבים בפני עצמו, אולם לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בפרשה אחת הנדונה במסגרת כתב אישום אחד. מטעם זה אני סבורה שיש מקום לבחון חלופה גם לגבי משיב 1, על אף שכאמור משיב זה מעורב באירוע נוסף של דקירה שהראיות לגביו מוצקות.

10. לנוכח האמור מתבקש שירות המבחן להכין תסקירי מעצר לגבי כל המשיבים. מובהר כי אין בהפניה לשירות המבחן כדי ליצור מחויבות או הסתמכות כלשהי, ואין בה כדי להבטיח כי המלצת שירות המבחן תתקבל. ניתנה היום, י"ב ניסן תשע"ח, 28 מרץ 2018, בנוכחות הצדדים.